

‘Met het Digitaal Veiligheidsplan maak je eenvoudig werk van het schoolveiligheidsplan’

Loïs Gampierakis

Pas in actie komen, zodra er een incident is. Dat is wat betreft Stichting School & Veiligheid verleden tijd. Met het Digitaal Veiligheidsplan krijgt sociale veiligheid preventief aandacht en zijn scholen in staat om eenvoudig een sociaal veilig leer- en werkklimaat te creëren.

Tekst: Esmee Weerden

School is bij uitstek een plek om sociale vaardigheden te ontwikkelen en positieve relaties op te bouwen. Het is een plek waar je fouten mag maken en leert herstellen. Mits de omgeving sociaal veilig genoeg is. In een sociaal veilige omgeving kan en mag iedereen zichzelf zijn, leerlingen én onderwijspersoneel. Dat betekent dat er geen ruimte is voor pesten, ongepast gedrag, intimidatie, diefstal of agressie. Wettelijk gezien zijn scholen zelfs verplicht hiertegen op te treden. “Wat wij soms in de praktijk zien, is dat veiligheidsprotocollen en documenten ergens in een la liggen te verstoffen”, zegt Loïs Gampierakis, adviseur bij School & Veiligheid. Dat moet beter kunnen. Daarom heeft School & Veiligheid het Digitaal Veiligheidsplan ontwikkeld, waarmee scholen actief werk kunnen maken van sociale veiligheid voor een goed leer- en werkklimaat.

Gezamenlijke afspraken

“Het Digitaal Veiligheidsplan is een gratis digitale tool die scholen kaders biedt voor het vormgeven van het schoolveiligheidsplan en alles rond (sociale) veiligheid

samenbrengt op één plek. Werken scholen met de tool, dan weten ze wat de wet verplicht én krijgen ze volop inspiratie hoe ze invulling moeten geven aan het schoolveiligheidsplan”, vertelt Loïs. Zoals met het spel Gedragen Gedrag. In dit spel krijgen onderwijsprofessionals sociale situaties uit de praktijk voorgelegd met de vraag of dit acceptabel is of niet. Deze situaties samen bespreken, heeft als doel een gezamenlijke gedragscode op te stellen. Met de nadruk op gezamenlijk, vertelt Loïs. “Wij adviseren scholen altijd op zoek te gaan naar een gezamenlijke norm van wat acceptabel is en wat niet, want eensgezindheid in handelen is cruciaal voor het laten slagen van het beleid. Een voorbeeld is het contact met leerlingen via social media. Laat je leerlingen wel of niet Instagram-accounts van leraren volgen? Je moet daar als school één lijn in trekken, waarbij je rekening houdt met de pedagogische driehoek (school, ouders, leerlingen). Anders kun je elkaar nooit ergens op aanspreken. Als je samen regels maakt, dan ga je het samen dragen.”

Heleen Tolsma, Afdelingsmanager HRM & Bestuursondersteuning bij Stichting Tabijn, over het gebruik van het Digitaal Veiligheidsplan:

“We waren echt toe aan het updaten van ons verouderde veiligheidsbeleid, dat bol stond van grote beleidsstukken, waardoor het een onwerkbaar document was geworden. Het Digitaal Veiligheidsplan kwam voor onze stichting met 21 scholen dan ook als geroepen. De digitale pagina’s per radertje zijn heel logisch en grondig opgebouwd. Soms bijna iets te grondig, maar daardoor wel supercompleet. De tool kent een scholenversie en een bestuursversie. Wij zijn met die laatste aan de slag gegaan en hebben onlangs de scholen uitgenodigd om verder te gaan in de scholenversie. Onze instructie kan op schoolniveau worden overgenomen of aangepast, zodat elke school zijn unieke identiteit kwijt kan in het beleid. Het leuke is dat ik kan zien welke scholen de bestuursversie al geopend hebben en hoe ver ze zijn met invullen. Dat je de tool niet in één keer hoeft in te vullen, maar even kunt laten rusten zonder al je gegevens kwijt te zijn, is een grote plus. Sociale veiligheid is toch iets wat leraren erbij doen, als extra, in de rol van arbocoördinator of vertrouwenspersoon. Soms zijn het directeurs of adjunct-directeurs die zich bezighouden met het schoolveiligheidsplan. Scholen kiezen zelf wie de kartrekker wordt. Wel heb ik de scholen nadrukkelijk laten weten dat ze er met elkaar iets van moeten vinden. Je kan de tool niet in je eentje invullen. Het onderwerp sociale veiligheid raakt de gehele school. Daarom is het fijn dat we nu alles omtrent dit thema in een systeem hebben zitten. Geen onderwerp wordt meer overgeslagen. Bovendien zitten er allerlei verwijzingen in naar de wetgeving. Alleen daarom al zou het Digitaal Veiligheidsplan een aanrader zijn voor scholen om te gebruiken.”

Heleen Tolsma

© Caro Grafico

Raderwerk als basis

Door op deze manier met veiligheid om te gaan, krijgt veiligheid preventief aandacht, vervolgt Loïs. “Met een papieren versie van het beleid kun je niet snel inspelen op veranderingen in de dynamische schoolomgeving: zoals nieuwe wetgeving, veranderingen in de samenstelling van een leerlingenpopulatie, maatschappelijke ontwikkelingen of gebeurtenissen.” Met het Digitaal Veiligheidsplan kun je het beleid real time evalueren en bijschaven. Een raderwerk vormt de basis van elk hoofdstuk van het veiligheidsplan. De vragen binnen elk radertje zijn onafhankelijk van elkaar in te vullen, maar houden wel verband met elkaar. Pas je iets aan in de visie van de school, dan is dat van invloed op het pedagogisch handelen enzovoort. “Op deze manier hopen we beleid minder stoffig te maken en de stap van beleid naar praktijk voor scholen te vereenvoudigen.” ▶

Wil je meer weten over het Digitaal Veiligheidsplan? Neem een kijkje op de website (scan de QR-code) of neem contact op met het Adviespunt van School & Veiligheid. Dat kan op schooldagen van 09.00 tot 16.00 uur via tel.nr. 030 285 66 16 of via adviespunt@schoolenveiligheid.nl.

